

AHİR ZAMANIN HALLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'ddîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasîli ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا سَمِعْتُمُ الْحَدِيثَ عَنِّي تَعْرِفُهُ قُلُوبُكُمْ وَتَلِينُ لَهُ
أَشْعَارُكُمْ وَأَبْشَارُكُمْ وَتَرَوْنَ أَنَّهُ مِنْكُمْ قَرِيبٌ فَأَنَا
أَوْلَاكُمْ بِهِ وَإِذَا سَمِعْتُمُ الْحَدِيثَ عَنِّي تَنْكِرُهُ
قُلُوبُكُمْ وَتَنْفِرُ مِنْهُ أَشْعَارُكُمْ وَأَبْشَارُكُمْ وَتَرَوْنَ
أَنَّهُ بَعِيدٌ مِنْكُمْ فَأَنَا أَبْعَدُكُمْ مِنْهُ

(حم.ع. عن أبي أسيد وأبي حميد)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 50/13 (*İzâ semi'tümü'l-hadîse annî, ta'rifühû kulûbüküm, ve telînü lehû eş'ârüküm, ve ebşârüküm ve teravne ennehû minküm karîbun, feene evlâküm bihî; ve izâ semi'tümü'l hadîse annî, tünkiruhû kulûbüküm, ve tenfiru minhü eş'ârüküm ve ebşârüküm, ve teravne ennehû baîdün minküm, feene eb'adüküm minhü.*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada ve ahirette üzerinize olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri lütfuyla keremiyle cümlelerinizi iki cihan saadetine nâil eylesin... Cennetiyle, cemaliyle cümlelerinizi müşerref eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini okuyoruz, anlatıyoruz. Bunların okunmasına başlamadan önce Peygamber SAS Hazretlerinin rûh-i pâkine hediye olsun diye ve onun mübarak âlinin, pâk ashâbının ruhlarına hediye olsun diye;

Peygamber Efendimiz'in mânevî varisleri, ümmetin mürşitleri, mânevî halifeleri, sâdât ve meşâyih-i aliyyemizin ruhlarına, Ebû Bekir es-Sıddîk ve Aliyyü'l-Murtezâ (*rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn*)'in ruhlarına, cümle sahabeden Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî hazretlerine kadar, turuk-i aliyyemiz silsilelerinden, güzêrân eylemiş olan, cümle sâdât ve meşâyihimizin ruhlarına;

Bu beldeleri fethedip bize emanet ve yâdigâr

bırakmış olan ve müdafaa etmiş olan fatihlerin, şehidlerin, mücahidlerin ruhlarına ve bu hadîs-i şerîfleri bize kadar nakil ve rivayet etmiş olan alimlerin, râvîlerin bu kitabı cem ve telif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddîn Efendimiz'in, kendisinden feyiz aldığımız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye;

Uzaktan, yakından şu mübarek Ramazan gününde, kara soğuğa bakmadan bu dersi dinlemeye gelmiş, siz kardeşlerimizin bütün müslüman geçmişlerinin ruhlarına, sevdiklerinin ruhlarına hediye olsun, cümlesinin kabirleri nur dolsun, makamları âlâ, dereceleri yüksek olsun, Allah-u Teâlâ Hazretleri bizlere de, onlara da rahmetiyle muamele eylesin, cümlemiz iki cihanda aziz ve bahtiyar olalım; cenneti ile cemali ile müşerref olalım diye bir *Fâtîha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım!

.....

a. Bir Hadis Duyunca Onu Kalbinize Danışın!

Okuduğumuz hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli Gümüşhaneli Hocamız'ın yazdığı, topladığı hadis külliyatınının 50. sayfasında, 13. hadîs-i şerîften başlayıp devam ediyoruz.

Bu hadîs-i şerîfi Ahmed ibn-i Hanbel Hazretleri, İbn-i Saad ve diğer kaynaklar Ebû Esîd ve Ebû Hamîd'den rivayet etmişler. Mealini verelim.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, 3. III, s.497, no:16102; İbn-i Hib-

إِذَا سَمِعْتُمُ الْحَدِيثَ عَنِّي تَعْرِفُهُ قُلُوبُكُمْ وَتَلِينُ لَهُ
أَشْعَارُكُمْ وَأَبْشَارُكُمْ وَتَرَوْنَ أَنَّهُ مِنْكُمْ قَرِيبٌ فَأَنَا
أَوْلَاكُمْ بِهِ وَإِذَا سَمِعْتُمُ الْحَدِيثَ عَنِّي تُنْكِرُهُ
قُلُوبُكُمْ وَتَنْفِرُ مِنْهُ أَشْعَارُكُمْ وَأَبْشَارُكُمْ وَتَرَوْنَ
أَنَّهُ بَعِيدٌ مِنْكُمْ فَأَنَا أَبْعَدُكُمْ مِنْهُ وَتَرَوْنَ أَنَّهُ بَعِيدٌ
مِنْكُمْ فَأَنَا أَبْعَدُكُمْ مِنْهُ

(حم.ع. عن أبي أسيد وأبي حميد)

RE. 50/13 (*İzâ semi'tümü'l-hadîse annî, ta'rifühû kulûbüküm, ve telînü lehû eş'ârüküm, ve ebşârüküm ve teravne ennehû minküm karîbun, feene evlâküm bihî; ve izâ semi'tümü'l hadîse annî, tünkiruhû kulûbüküm, ve tenfiru minhü eş'ârüküm ve ebşârüküm, ve teravne ennehû baîdün minküm, feene eb'adüküm minhü.*)

(*İzâ semi'tümü'l-hadîse annî*) “Benden bir söz, bir hadis işittiğiniz zaman, (*ta'rifühû kulûbüküm*) kalbiniz onu hoş karşıladı, iyi gördü, bildi, beğendiye; (*ve telînü lehû eş'ârüküm ve ebşârüküm*) ve o hadîs-i şerîfin mânasından, tüyleriniz, derileriniz yumuşadıysa, içinize bir yumuşaklık yayıldıysa; (*ve teravne ennehû*

bân, *Sahîh*, c.I, s.264, no:63; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XIII, s.284, no:5296; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.376, no:667; İbn-i Sa'd, *Tabakât*, c.I, s.387; Ebû Esîd ve Ebû Hamîd RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.179, no:908; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.251, no:2139.

minküm karîbün) “Ve mânası size yakın geldiyse, sevdiyseniz; (*feene evlâküm bihî*) ben bu hadise sizin en uygun olanınız, en layık olanınızım. Evet, râvî bu hadîs-i şerîfi doğru söylemiştir, bendendir, ben söylemişimdir, tamamdır.”

(*Ve izâsemi'tümü'l-hadîse annî*) “Aksine benden size bir şeyler rivayet ettiler. ‘Peygamberimiz şöyle söyledi, böyle söyledi.’ gibi bir şeyler naklettiler. (*Tünkiruhû kulûbüküm*) “Kalbiniz onu inkâr ediyor, istemiyor, sevmiyor. O mâna gönlünüzün hoşuna gitmiyor.

(*Ve tenfirû minhü eş'ârüküm ve ebşâruküm*) Tüyleriniz veya ciltleriniz ondan ikrah duyuyor, sevmiyor. (*Ve teravne ennehû minküm baîdün*) Ve bunu sizden uzak görüyorsanız. (*Feene eb'adüküm minhü*) “Ben o hadisten sizin en uzağınızım; yani ben onu söylememişimdir.”

Peygamber SAS Efendimiz; peygamberlik vazifesini yapmaya başlayınca etrafındaki sahabe-i kirâm; ona karşı bağlılıkları, sevgileri dolayısıyla sözlerini can kulağı ile dinlediler ve hafızalarına tam almak ve tam nakletmek için çok dikkat etiler. Pür-dikkat dinlediler. Hatta öyle anlatılıyor ki;

“Biz Rasûlüllah’ı dinlerken, sanki başımızın üstüne bir ürkek kuş gelmiş, konmuş da kıpırdarsak kuş kaçacak gibi dururduk. İnsan başına kuş konduğu zaman, ‘Ürkmesin, kaçmasın.’ diye, nasıl kıpırdamazsa, nefesini bile keserse, Rasûlüllah’ı öyle dinlerdik. Öyle sevgi ile öyle dikkatle, kıpırdamadan, saatlerce

aşk ile şevk ile dinlerdik.”

Tabii bu bereketle, bu sevgi ile Rasûlullah Efendimiz’in hadîs-i şerîfleri, sözleri gönüllerine nakş olunuyor; kendileri öğreniyorlar, başkalarına da anlatıyorlar.

Öyle kimseler var ki ortak bahçeleri var. Bu ortak bahçede bir gün birisi çalışıyor, ortağına: “—Rasûlullah Efendimiz’in mescidine bugün sen git, sabahtan akşama kadar etrafında bulun. Sonra gelir bana anlatırsın.” diyor.

Ertesi gün ötekisi gidiyor. Bu kez o, gördüklerini anlatıyor. Hiç bir günü kaçırmıyorlar. Ortaklaşa; bir gün birisi bir gün birisi. Hem işler yürüyor, hurmalar sulanıyor, bağ bahçe işleri tamam oluyor hem de Rasûlullah dinleniyor.

O zaman teyp yok, ses kayıt cihazı yok; tek çare dinlemek. Dikkatli dinlemek, dikkatli söylemek, başkalarına anlatmak. Sahabe-i kirâm bunu güzelce yaptılar. Fakat eğer bir münafık, kalbinde hastalık olan bir kötü insan, başkalarını kandırmak isterse ne olacak?

“—Rasûlullah böyle söyledi.” diye yalan söylerse, söylemediği şeyi söylemiş gibi başkasına naklederse, ne olacak?

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Bu, sizin Müslümanlığınızın, irfanınızın, gönlünüzün ferasetine kalmış. Eğer birisi benden size bir hadis naklederse, gönlünüz onu hoş karşılıyorsa, derinize bir tatlılık yayılıyorsa, tüyleriniz, kıllarınız, deriniz yumuşuyorsa ve ‘Tamam, bu tatlı sözü muhakkak Rasûlullah

söylemiştir. Muhakkak üslup, onun üslubudur.’ diye içiniz kabul ediyorsa; tamam, o hadisi ben söylemişimdir, öyledir.” Mü’minin feraseti var ya, Peygamber Efendimiz ona havale ediyor:²

اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ

خ. فى تاريخه ت. غريب وابن السنى فى الطب حل. عن أبى سعيد طب. خط. والحكيم وسمويه
(عن أبى أمامة ابن جرير عن ابن عمر)

RE. 14/12 (*İttekù firâsete’l-mü’mini*) “Mü’minin ferasetinden, anlayışından, sezgisinden korkun! (*Feinnehû yenzuru bi-nûri’llâhi*) Çünkü o, Allah’ın nuruyla bakar; gerçekleri çok güzel görür, iyiyi kötüyü anlar.” Şıp diye gerçeği görür, ondan bir şey saklanmaz. Anlar, bilir.

Gayrimüslimin birisi gelmiş; bizim müridlerimizden, evliyâullahtan birisine bu hadîs-i şerîfi sormuş ama müslüman kıyafetinde... Müslüman kıyafeti ile camiye

²Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.399, no:3052; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.III, s.312, no:3254; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.354, no:1529; Ukaylî, *Duafâ*, c.VIII, s.95, no:1856; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.191, no:1234; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.67, no:1537; İbn-i Hacer, *Lisânü’l-Mîzân*, c.V, s.351, no:1154; Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VIII, s.102, no:7497; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.183, no:2042; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.387, no:663; Beyhakî, *ez-Zühdü’l-Kebîr*, c.I, s.374, no:370; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü’l-Usûl*, c.III, s.86; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.IV, s.207; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.99, no:2500; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VI, s.118; Ebû Ümâme RA’dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IV, s.94; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XI, s.88, no:30730; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.41, no:80; *Câmiü’lEhâdîs*, c.I, s.334, no:531.

gelmiş, oturmuş. Hoca efendi vaaz verirken:

“—Yâ Üstad, yâ seyyid! Size bir soru sormak istiyorum. Peygamber Efendimiz; (*Ittekû firâsete’l-mü’mîn*) buyurmuş. Bu feraset nedir? Karşı tarafın kalbinden geçeni nasıl anlayacak? Bunu biraz izah eder misiniz?” demiş.

Hocamız, mürşidimiz ona bakmış;

“—Yâ kâfir, kelime-i şehâdet getir, müslüman ol! Müslüman olmanın zamanı geldi.” demiş.

İki keramet gösteriyor. Bir; soru soranın kıyafeti müslüman kıyafeti olduğu halde onun aslında müslüman olmadığını biliyor. Yani ferasetiyle biliyor. Ferasetin nasıl olduğunu fiilen gösteriyor, uygulamalı gösteriyor, canlı misali gösteriyor:

“—Sen mü’mîn değilsin. Henüz imana girmemişsin, kâfirsin. Kelime-i şahadet getir, müslüman ol!” diyor.

Halbuki kıyafeti, müslüman kıyafeti; cübbesi, sarığı var; soru sormak için camiye gelmiş ama müslüman değil, gayrimüslim. Onun gayrimüslim olduğunu biliyor, bir.

İkincisi; “Kelime-i şehâdet getir, çünkü zamanı geldi.” diyor. Yani hidayete ermesinin zamanının, o zaman olduğunu da biliyor. İki keramet, çifte keramet gösteriyor.

“—Yâ Kâfir! Yıkıl karşımdan. Sen kimi aldatıyorsun?” deseydi demek ki daha vakti gelmemişti, belki hiç hidayete eremeyecekti ama “Hadi bakalım kelime-i şahâdeti getir; senin artık müslüman olma zamanın geldi.”

diyor.

O feraseti görünce, o hadîs-i şerîfin hak olduğunu ve karşıdaki insanın da mürşid-i kâmil olduğunu anlayınca daha ne bekleyecek? O gayrimüslim tabi müslüman olacak.

Sorusuna bu kadar mükemmel bir karşılık görünce ne yapacak?

“—Senin dinin hak dindir, (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*)” diyecek. Başka çaresi yok. İşte mü'minin böyle bir hâli vardır.

Bir de *icmâ-ı ümmet* diye bir şey var. “Ümmetin bir konu üzerinde ittifakı.”

“—Güzeldir, doğrudur, tamamdır.” demişse ümmetin o kararı da “icma” oluyor; o da güzel. Alimler, ümmetin aklı başında insanları ittifak etmişler; o da fıkıhın ahkâmının bir kaynağı oluyor.

Mü'minlerin zevk-i selîmi vardır, bir akl-ı selîmi vardır, bir hissi selîmi vardır. Doğruyu bulurlar, görürler. Efendimiz böyle buyurmuş oluyor, bir ölçü vermiş oluyor.

O zamanın insanların bize gelen hadîs-i şerîfleri böyle ölçtükleri gibi bizim de ölçmemiz lazım. Bize birisi bir söz söyledi:

“—Falan adam senin aleyhinde şöyle demiş.”

Bir düşüneceğiz:

“—Hayır, ben onu tanıyorum; o bunu demez, o böyle söylemez. Burada bir bit yeniği var.”

Hakikaten kurcalıyorsun çıkıyor, yanlış anlaşıl-

mı, yanlış söylenmiş veya yüzleştiriyorsun;

“–Gel bakalım, sen böyle söyledin mi?”

“–Evet, söyledim ama o maksatla söylemedim. Şöyle oldu, böyle oldu.” diyor, izah ediyor.

Bir söz bize geldiği zaman irfan terazimizde bir tartalım, hemen karar vermeyelim. Aldatmak isteyen aldatmasına kapılmayalım. Kışkırtırlar; aldatmak, şaşırtmak, saptırmak, dalalete düşürmek

isterler. İmanınızı almak isterler. Şeytan var, şeytan gibi insanlar var:

(Şeyâtînü’l-insi ve’l-cinni) İnsanların da şeytanları var. Yüzü insan suretinde ama kendisi şeytan. Her çeşidi var. Onun için mü’min ferasetini kullanacak.

Böyle yapmak hepimize Kur’ân-ı Kerîm’in emridir:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا
أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ

نَادِمِينَ

(الحجرات: ٦)

(Yâ eyyühe’llezîne âmenû) “Ey iman edenler! (In câeküm fâsikun bi-nebein fetebeyyenû) Fâsıkın birisi, günahkârın birisi size bir haber getirirse, birisinin aleyhinde bir söz getirirse, ‘Bu haber doğru mu, yanlış mı?’ diye bir araştırın! (En tûsîbû kavmen bicehâletin fetûsbi-hû al âmâ

fealtüm nâdimîn) Yoksa bilmeden bir topluluğa kötülük edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz.” (Hucurât, 49/6)

Fâsıkın birisi, bir haber getirdiği zaman hemen aldanmayacak, inceleyecek. Birtakım insanların aleyhinde yanlış düşüncelere kapılıp bazılarını haksız yere suçlama durumuna düşmeyecek.

Allah CC bizi feraset sahibi eylesin... Eğriyi doğrudan, doğruyu eğriden ayırt edecek, farkı fark edecek; bir temiz, kabiliyetli insan eylesin...

b. Ahir Zamanda Kötüler Makbul Olacak

Muhterem Kardeşlerim! Kıyametin ahvalinden birisi de:

“—Ahir zamanda münkerler ma’ruf, ma’ruflar da münker olacak.” diyor hadîs-i şerîf.

Ne demektir?

İyi şeyler beğenilmeyecek, kötü şeyler makbul olacak. Ne demek?

“—Halkın zevki dejenere olmuş.” demek.

İyi beğenmiyor, kötüyü beğeniyor. Çirkin şey alkışlanıyor, iyi

şey yuhalanıyor. İyi insanın kadri kıymeti bilinmiyor; ayaklar baş, başlar ayak oluyor. Erâzil takımı, rezil rüsvâ takımı, başa geçiyor. Kıyametin alâmetlerinden birisi de bu; zevki kalmıyor, tadı kalmıyor. İnsanların terazisi bozuluyor. Allah bizim terazimizi bozmasın!

Adam ayet-i kerîmeyi beğenmiyor. Tevbe

estağfirulah... Hadîsi şerîfi beğenmiyor, sünnet-i seniyyeyi beğenmiyor.

Bizim ihvandan birisi camide sarık sarmış. Müftü efendi; “—Çıkar şunu! Ne bu sarık marık?” demiş.

Sarık sünnet. Peygamber Efendimiz, “Sarın.” demiş. Müftü efendi karşı koymaya kalkmış. Camide musafaha ediyoruz. Benim başka şehirde olduğum bir zamanda, eski camilerden birinde bir kuyumcu;

“—Yahu! Bırakın şu bid’at işleri, şu abuk sabuk işleri!” diyor.

Bu abuk sabuk iş değil ki senin yaptığın abuk sabuk, sonradan çıkma. Bu musafaha bizim ta 1400 yıldan beri, dedelerimizin yapageldiği şey; sonradan çıkma bir şey değil ki. Sen yanlış yoldasın. Sen dedenin, babanın, ananın yolunu şaşırmışsın.

Evren Paşa, bizim arkadaşlardan, eskiden bakanlık yapmış bir kardeşimize:

“—Ne bu sakal ya? Ne diye sakal bıraktın?” demiş.

O da zeki, karşısındaki cumhurbaşkanı tabi... “Niye sakal bıraktın?” deyince ne desin?

“—Efendim! Babanız gibi yaptım.” demiş.

Onun da babası sakallı.

“—Şimdi beni zayıf yerimden yakaladın.” demiş.

Çarşaf, başörtü, tesettür, sakal bunlar el-hamdü lillâh babamızın, dedemizin, hatta senin ey ihtilalci herif! Senin babanın, dedenin,

ninenin resmini göster bakalım! Gel hadi! Aile albümünden dedenin resmini çıkar bakalım. İşte böyle.

Biz doğru yoldayız. Sen kime benzemişsin?

Sen monşerlere, mösyölere, mistırlara benzemişsin. Ben dosdoğru gidiyorum. Benim yolumda bir eğrilik yok, sen sapıtmışsın. Bana “Ters gidiyor.” diyorsun ama sen terstesin.

Evet, seninle benim aramda bir terslik var ama sen benim bütün kültürüme tamamıyla ters düşmüşsün. Ben doğru yolda gidiyorum, sen başka kültürdesin. Millet onu anlamıyor.

“—Bu asırda sakal bırakılır mı, bu asırda baş örtülür mü, bu asırda beş vakit namaz kılınır mı?”

Bu asrın nesi var? Ne olmuş asra? Bu asırda ne olacak? Her türlü melaneti yapıyorsunuz da iyi şeyler yapılmayacak mı?

Bu asırda yapılmayacak her şey yapılıyor. Millet çıplak geziyor; çıplaklar kulübü var, plajlar var. Haramlar yeniliyor, her türlü rezalet, rüsvalık yapılıyor.

“—Bu asırda bu yapılır mı?”

Keşke iyi şeyler yapılsa da kötü şeyler ortaya çıkmasa... Çıkan her kötü şey, toplumu berbat ediyor.

Muhterem Kardeşlerim!

Allah gözümüzden basiret nurunu almasın. Ters görüyor, bizi tamamen ters görüyor. Adamı baş aşağı asmışlar; tepesi aşağıda, bacakları

yukarıda. Bize “Sen terssin!” diyor.

Yok, biz doğruyuz. Biz yere basıyoruz, senin bacakların havaya asılmış. Evet, aramızda bir terslik var ama sen tepesi aşağı durmuşsun; bu terslik ondan.

Herkesin aklı var mı? Var... Tahsili var mı? Var... Diploması var mı? Var... Bazen birkaç tane oluyor. Adam muayenehânesine veya yazıhânesine üç tane, dört tane diploma asıyor. Takdirnâme; yıldızlı, fiyonklu, kurdeleli belgeler oluyor.

Her akıl kıymetli değil, akl-ı selîm kıymetli. Herkesin bir zevki var ama her zevk kıymetli değil; zevk-i selîm kıymetli. Herkesin bir hissi, bir duygusu, bir sezgisi var. Her his kıymetli değil, hiss-i selîm kıymetli. Hepsinin selîm olması lazım.

Selîm ne demek? “Hastalıktan, sakatlıktan, terslikten, acaiplikten kurtulmuş olmak.” demek.

Adam kitap yazmış; içindeki bilgilerin hepsi yanlış ama, kitabı Anadolu’nun bir taşra kasabasında yazdığı için kimse baş edememiş. Çenesi de kuvvetli demek ki. Oradan bana mektup yazıyorlar:

“—Müftü de, vaiz de bu adamın hakkından gelemedi. Kimse buna cevap veremiyor. Hocam! Aman medet! Şuna bir cevap verin.”

“—Kitabını gönderin!” dedim.

Gönderdiler. Her şeyi yanlış. Neresini düzelteyim?

Hani deveye sormuşlar; “Boynun neden eğri?” diye. “Nerem doğru ki?” demiş. Boynu, bacağı, sırtı, her tarafı eğri. Kitabın her tarafı, deve gibi karmakarışık; her tarafı bozuk, her tarafı yanlış.

Ayet-i kerîmeyi delil getiriyor, bilmeyen inanır, işin tehlikesi burada. O ayetlere göre sözü doğru gibi görünüyor ama başka ayetler var. Başka ayetlerle incelediğin zaman onun öyle olmadığı anlaşılıyor. O ayetleri okumamış veyahut okumamış olduğunu sanıyorum. Bilip de saklayacak kadar akıllı da değil! Ahmak, aptal! Resmen aptal! Kitap yazıyor ama aptal; hatta bön, kafası odun gibi...

Allah CC bir şeye “şöyle” demiş; o, “hayır, böyle” diyor. Kur’ân-ı Kerîm’in içinde “Allah böyle demiş.” diye yazıyor, o tersini söylüyor. Buna ne diyelim?

Kelime zor bulunur. Bana telefon açtı:

“—Hocam! Her şey mi yanlış? Düzeltme imkânı yok mu?”

“—Bu kafa ile olmaz. Her şeyin yanlış, neresini düzelteyim?” dedim.

Her yaldızlı söze aldanmayın. Gazetelerde makaleler, radyolarda konuşmalar, televizyonlarda görüşmeler, paneller bilmem neler.

Gözünüzü açın; şu iman denilen cevherin peşine düşmüş, onu çalmak isteyen bir sürü hırsız var, şeytan var, kâfir var ve saire var. Hepsi de mü’minin iman cevherini çalmak; onu aldatmak, şaşırtmak, imanından etmek,

vesvese vermek ve kötü şeyi güzel göstermek için etrafında dolaşıp duruyor.

Müstehcenliği methediyor, hürriyet sayıyor. Çirkinliği, ayıbı methediyor; ona uymayı medeniyet sayıyor. Güzel, namuslu ve temiz olan şeyi kötülüyor; bunu geri sayıyor. Misalleri çok... Onun için Allah bize hiss-i selîm, zevk-i selîm, akl-ı selîm ihsan eylesin... İmanımızı da her türlü tehlikeden selamette eylesin...

Kuru gürültüye pabuç bırakmayalım, ufak tefek sözlerden yanılıp şaşırmayalım. Gazete kültüründen Müslümanlık olmaz. Ana kaynaklardan öğrenmeli. Ana kaynakları çok kimse okumuyor.

Kur'ân-ı Kerîm ana kitabımız değil mi? Dinimizin ana kaynağı, esas kaynağı nedir? Kur'ân-ı Kerîm.

Çok kimse okumamıştır. Tabi sen okumazsın; esnafsın, dinî tahsilin yok, vs. Sen de mâzur değilsin ama ben doçent, profesör biliyorum, okumamış; “İki kere iki dört eder.” şeklinde ispat ederim.

Talebeliğimde bir profesör vardı, bana şöyle diyor:

“—Yahu! Şu hocalar da dört kadınla evlenmeyi iyi çıkarmışlar; keyiflerine uygun olarak.”

Kaşlarımı çattım, dedim ki:

“—Bu, hocaların çıkardığı bir şey değil. Bu, oyuna gelecek, şakaya gelecek bir şey değil!”

Kur'ân-ı Kerîm'de müslümanların dörde kadar evlenebileceği bildirilmiştir:

فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْنَى وَثَلَاثَ
وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً

(النساء: ٣)

(*Fe'nkihû mâ tâbe leküm mine'n-nisâi mesnâ ve sülâse ve rubâ', fein hiftüm ellâ ta'dilû fevâhideten*) [Beğendiğiniz size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder alın. Haksızlık yapmaktan korkarsanız bir tane alın!] (Nisa, 4/3) diye ayette müsaade var.

Harp oluyor, kadınlar dul kalıyor, bakımsız kalıyor; toplumun gereği var. Allah bizim işimizi bizden iyi bilir.

Meselâ müslümanlar şimdi Bosna'daki kadınlardan birer tanesini almak istemez mi? Birer tanesini, iki tanesini...

Sen sadece kendi, daracık çerçevede düşünme; asırları düşün, çağları düşün, çeşitli olayları düşün!

“—Bu, Kur'ân-ı Kerîm'in emri.” dedim.

“—Yok!” dedi.

Bilgiç ya, doçent ya, ben de talebeyim ya. “Yok!” diyor. Ben de açtım Kur'ân-ı Kerîm'i, gösterdim. Koca doçent beynelmilel, uluslararası şöhreti var. Yurt içinde, yurt dışında kitapları basılıyor. Kur'an'ı okumamış. Üstelik konusu da “İnsan Bilimleri.” Onun için her profesör, doktor ve saire laflarına kulak asmayın. Kur'ân-ı Kerîm'i ehil ve büyük alimlerden öğrenin. Hadîs-i şerîfleri iyi tahkik

edin. Bilin ki bu işi karıştırmak isteyen çok insan var. Peygamber Efendimiz'in bu sözünden, bu hadîs-i şerifinden; "her şeyi tahkik etmek, her söze kulak vermemek gerektiği" anlaşılıyor.

Muhterem Kardeşlerim!

Bu dua yeter. Allah duamızı kabul etsin; bizi şaşırtmasın, yanıltmasın. Fitneli, fesatlı bir devirdeyiz; milletin öyle gözü dönmüş, öyle şaşırmış ki Allah'ın varlığını inkâr edenler, dini inkâr edenler; ahlâkı, aileyi, namusu, helali haramı inkâr edenler var, her tip insan var. Domuz kendi pisliğini yemiş; domuzdan beter insanlar var.

c. Bir Kavmin Yere Batırılması

Bu hadîs-i şerîf Ahmed ibn-i Hanbel'de, Taberânî'de ve diğer kaynaklarda var.

Efendimiz şöyle buyurmuş:³

إِذَا سَمِعْتُمْ بِقَوْمٍ قَدْ خُسِفَ بِهِمْ هَاهُنَا قَرِيبًا فَقَدْ
أَظَلَّتِ السَّاعَةُ

(حم. والحاكم في الكنى طب. عن بقيرة الهلالية)

RE. 50/14 (*İzâ semi'tüm bi-kavmin, kad husife bihim hâhünâ karîben, fekad ezalleti's-sâatü.*)

³Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.V, s.624, no:3480; İbn-i Esir, *Üs-dü'l-Gâbe*, c.I, s.1415; Müleyke RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.378, no:27173; Taberânî, *Mu'cemü'lKebîr*, c.XXIV, s.203, no:522; *Müsnedü'l-Hamîdî*, c.I, s.170, no:351; Ka'kaa ibn-i Ebî Hudred RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.210, no:38421; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.258, no:2153.

Ezallet diye bir nüsha farkı da buraya yazılmış.
Ezalleti's-sâatü.

(*İzâ semi'tüm bi-kavmin, kad husife bihim hâhünâ karîben*) “Burada, şurada, yakın yerde, yakın zamanda, bir kavmin yerin dibine geçirildiğini işittiğiniz zaman, (*fekad ezalleti's-sâatü*) bilin ki kıyamet tepenizedir; sizin başınızda gölge edecek gibi tepenize gelmiştir, kopmak üzeredir.”

Kıyamete yakın birtakım alâmetler var. Buna, (*eşrâtu's-sâah*) “kıyametin alâmetleri” deniliyor. Ahlâkın bozulması vs. Ama bir de herkesin gözle göreceği birtakım olaylar var. Onlar; kıyametin büyük alâmetleri olarak hadîs-i şerîflerde zikredilmiş.

Bazı kavimlerin yerin dibine geçirilmesi hadisesi de kıyamet alametlerinden biridir; Peygamber Efendimiz burada onu anlatıyor:

“—Şu yakın yerlerde, şuralarda bir kavmin, toprağın altına batırılıp geçirildiğini gördüğünüz, işittiğiniz zaman bilin ki artık kıyamet kopmak üzeredir.”

Çünkü bir alâmet belirdi mi ötekiler hemen peş peşe belirecek, kıyamet kopacak. İpi kopmuş tesbih tanesi gibi kıyamet alâmetlerinin hepsi artık peş peşe gelecek. Mekke-i Mükerreme'ye, Medine-i Münevvere'ye bir ordu hücum edecek; fakat Allah, çölde onları yerin dibine geçirecek. Bu hadîs-i şerîfte anlatılan, o olay olabilir.

d. Doğu Tarafından Birtakım İnsanların Çıkması

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِذَا سَمِعْتُمْ بِنَاسٍ يَأْتُونَ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ أَوْ
كُوْدَهَا يَعْجَبُ النَّاسُ مِنْ زِيَّهِمْ فَقَدْ أَظَلَّتْ السَّاعَةُ

(نعيم بن حماد فى الفتن عن حفصة)

RE. 50/15 (*İzâ semi'tüm bi-nâsin ye'tûne min kıbeli'l-meşriki ev küverihâ, ya'cebü'n-nâsü min zıyyihim, fekad ezalleti's-sâatu.*)

“Doğu tarafından, maşrık tarafından, kıyafetlerini hayretle karşıladığınız veya kıyafetlerini görüp hayran kaldığınız, birtakım insanların geldiğini duyarsanız bu tarafa doğru; işte o zaman kıyametin yakın olduğunu anlayın.”

Mehdî AS çıkacak. Kıyamet alâmetleriyle ilgili neşredilmiş müstakil kitaplar var. Onlarda böyle şeyler anlatılıyor. Sırasıyla olayların nasıl olacağı anlatılıyor. Bazı insanların siyah bayraklarla, Horasan tarafından geleceklerinden bahsediliyor. Kıyamet alâmetleri kitaplarında geniş teferruatlar vardır.

e. Muhammed İsmi Mübarektir

Deylemî Câbir RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.228, no:38507; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.258, no:2154.

⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.340, no:1354; Câbir ibn-i Ab-

إِذَا سَمَّيْتُمْ مُحَمَّدًا فَلَا تُجَبِّهُوهُ وَلَا تَحْرِمُوهُ وَلَا
تُقَبِّحُوهُ بُورِكَ فِي مُحَمَّدٍ وَفِي بَيْتٍ فِيهِ مُحَمَّدٌ
وَبِمَجْلِسٍ فِيهِ مُحَمَّدٌ

(الديلمى عن جابر)

RE. 51/1 (*İzâ semmeytüm muhammeden, felâ tücebbihûhü, ve lâ tüharrimûhü, ve lâ tükabbihûhü; bûrike fî muhammedin, ve fî beytin fîhi muhammedün, ve bi-meclisin fîhi muhammedün*)

“Çocuğunuza ‘Muhammed’ ismini koyduğunuz zaman artık onu küçümsemeyin, onu mahrum etmeyin ve ona ‘Sen çirkinsin.’ demeyin, onu çirkin görmeyin. Allah, Muhammed adına mübareklik vermiştir; içinde Muhammed olan eve, içinde Muhammed bulunan meclise bereket vermiştir.”

Muhammed; Peygamber Efendimiz’in isimlerinden, muhterem bir isim. Peygamber Efendimiz’in ismi çok yok, o asırlarda nadir kullanılmamış. Bir iki misal var ama çok nadir. Abdulmuttalib’e;

“—Torununa niye bu ismi verdin?” diye sormuşlar.

“—Yerde de gökte de methedilen, övülen insan olmasını istediğim için koydum.” demiş.

Tabii, ismi ona verdiren Allah.

dullah RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.421, no:45220; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.III, s.264, no:2164.

Peygamber Efendimiz'in yüzlerce ismi var; ona duyulan sevgiden dolayı herkes çocuklarına o isimleri koyuyorlar. Bize de isim soruyorlar. Biz de bazen;

“—Adı Cevad olsun.” diyoruz.

Cevad, cömert demek ve Peygamber Efendimiz'in isimlerinden.

“—Adı Muhsin olsun.” diyoruz.

Muhsin, “ihسان sahibi veyahut güzel yapan” mânasına geliyor ama Peygamber Efendimiz'in isimlerinden.

“—Adı Ahmed olsun, Mahmud olsun!” diyoruz.

Bunlar hep Peygamber Efendimiz'in isimlerinden. *Mücteba*, *Mürteza*, *Müşteba*, *Rauf*, *Rahim* Kur'ân- Kerîm'de geçen isimleri. Tevrat'ta, İncil'de bildirilmiş isimleri var.

Bu isimler konulabilir ama bu hadîs-i şerîfte diyor ki:

“—Çocuğunuza ‘Muhammed’ ismini koyduğunuz zaman, artık onu küçümsemeyin, onu mahrum etmeyin; ona ‘Sen çirkinsin.’ demeyin, çirkin görmeyin. Allah; ‘Muhammed’ adına mübareklik vermiştir. İçinde Muhammed olan eve, içinde Muhammed olan meclise bereket vermiştir.” diyor.

“—Muhammed ismini koyabilirsiniz ama, o zaman Muhammed ismine azarlama olmayacak, ona hürmet olacak, dikkat olacak.”

f. Namazda Şeytanın Vesvese Vermesi

İkinci hadîs-i şerîf.

Karşımıza çok sorulan bir konu geldi.

Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِذَا شَبَّهَ عَلَى أَحَدِكُمُ الشَّيْطَانُ وَهُوَ فِي صَلَاتِهِ فَقَالَ
أَحَدَّثْتَ فَلْيَقُلْ فِي نَفْسِهِ كَذَبْتَ حَتَّى يَسْمَعَ صَوْتًا
بِأُذُنَيْهِ أَوْ يَجِدَ رِيحًا بِأَنْفِهِ وَإِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ فَلَمْ
يَدْرِ أَزَادَ أَمْ نَقَصَ فَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ وَهُوَ جَالِسٌ

(عب. عن أبي سعيد)

RE. 51/2 (*İzâ şebbehe alâ ehadikümü's-şeytânü ve hüve fî salâtihi, fekâle: Ahdeste! Felyekul fî nefsihi: Kezebte! Hattâ yesmea savten bi-üzüneyhi, ev yecide rîhan bi-enfihi; ve izâ sallâ ehadüküm felem yedri ezâde em nekasa, felyescüd secdeteyni ve hüve câlisün.*)

İzâ şebbeha alâ ehadikümü's-şeytânü ve hüve fî salâtihi. “Sizden birisi, namaz kılarken, şeytan ona bir vesvese verdi mi.” Fekâle ahdeste. “Bak işte abdestin kaçtı, yellendin.” Kezebte. “Yalan söyledin.”

⁶Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.37, no:11338; Abdürrezzak, *Musannef*, c.I, s.140, no:533; Ebû Saîd el-Hudri RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.473, no:19841; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.266, no:2170.

“Edepsiz, yalan söylüyorsun!” desin. Yani şeytanın vesvesesine kanmasın; “Acaba hakikaten kaçtı mı?” demesin. İçinden ona öyle cevap versin.

“—Abdestin kaçtı galiba, bak yellendin galiba, kıpırdadı biraz, hava çıkar gibi oldu.” ve saire.

“—Yalan söylüyorsun, yalancı!” desin.

(*Hattâ yesmea savten bi-üzüneyhi, ev yecide rîhan bi-enfihî*) “Eğer bir ses duyarsa veyahut bir koku hissederse o zaman gerçekten bozulmuştur.”

Abdestin bozulma sebeplerinden birisi de, insanın yellenmesidir.

“—Oldu gibi galiba? Oldu mu, olmadı mı?”

Öyle şey yok! Burnu ile koku almadıysa kulağıyla ses duymadıysa, öyle gibi gelmesi, “Kaçtı galiba, yellendim galiba.” gibi bir düşünce doğru olmuyor.

Şeytan böyle bir vesvese verince şeytana:

“—Yalan söyledin. Yalancı! Beni kandırmaya çalışıyorsun.” diyecek. Onun o vesvesesine pabuç bırakmayacak.

(*Ve izâ sallâ ehadüküm, felem yedri ezâde em nekasa, felyescüd secdeteyni ve hüve câlisün*)

“Ve sizden birisi namaz kılariken ‘Tam mı kıldı; eksik mi kıldı, yoksa fazla bir rekât mı yaptı?’ bunu kararlaştıramazsa o zaman namazın sonunda ‘sehiv secdesi’ yapsın.”

Böyle bir hata olmuşsa, o zaman telafi edilmiş olur.

Bu hususta bir hadîs-i şerîf daha var. Bu sayfada sekizinci hadis. Her halde oraya kadar gelemeyiz. Orada, “Galip kanaati, hakim kanaati, daha kuvvetli kanaati neyse ona göre namazını kılsın.” diyor.

Üç kıldım mı sanıyor, dörtlesin. “Dört mü kıldım, yoksa eksik mi?” tereddüt etti ama sonra “Tamam, kıldım.” dedi. O daha kuvvetli. O zaman dörtte selâm versin. Yalnız bir sehiv secdesi yapsın. Yani galip kanaatine, esas kanaatine, kuvvetli kanaatine göre işi tamamlasın. Efendimiz; “Bir sehiv secdesi yapsın.” buyurmuş.

Çok olur bu. Bu da şeytanın insanı meşgul etmesi ile oluyor. İnsanlar namaza kendilerini veremiyorlar.

Namaza kendisini verememek neden? Zikre kendisini verememek neden?

İş, abdest almaktan başlar. Abdesti güzel almazsa namazı da güzel olmaz; vesvese de gelir, başka şey de gelir. Abdestte eksiklik oldu mu, şeytan o zaman vesvese verebilir. ama abdesti tamam oldu mu şeytan, abdestli insana kolay dış geçiremiyor.

O bakımdan abdesti güzel almak lazım. Abdesti güzel almak nasıl olacak?

Su değmemiş kısım bırakmadan, güzel yıkayarak olacak. Dualarını yaparak olacak. Abdestin; maddî ve mânevî yönü olan kıymetli bir iş olduğunu düşünerek olacak.

Abdestin iki yönü var:

1. Maddî yönü; insanın terini, kirini temizliyor. Elini yıkıyorsun, yüzünü yıkıyorsun, burnunu temizliyorsun, ayağını yıkıyorsun; kir, ter, koku gidiyor vesaire. Maddî yönü bu.

2. Bir de mânevî yönü var. Akan damlalarla beraber günahların affolunuyor. Günahlar gidiyor; insan mânevî bakımdan da temizleniyor. Hem maddî kirlerden pâk oluyor hem de mânevî bakımdan günahları affolunuyor, dökülüyor, siliniyor.

Abdest çok önemli bir işlem. Onun için onu tadını çıkara çıkara güzel yapmak lazım. Umumiyetle abdest güzel alınmıyor. Çocukların başında bir durun; nasıl abdest aldıklarına bir bakın veyahut başka insanların nasıl aldığına bir bakın. Dikkat edin; abdest âzâları tam yıkanmamış oluyor.

Ben dikkat ettim; birkaç defa başlarında bulundum, bekledim. Kolunu yıkadı.

“—Abdestin bitti mi?”

“—Bitti.”

Bak şurasına hiç su gelmemiş. Kolları bile ıslanmamış. Dikkat edilmiyor. Yüzünü yıkayacak, ovuşturacak. Hakkını vererek, dualarını yaparak elini güzel yıkayacak, kolunu güzel yıkayacak.

Duası oldu mu sevabı var. Duasız oldu mu sevabı yok. Duasını yaparak abdest alacak. Tamam. İş oradan güzel başladı.

Camiye gelecek. Namaza tam huşu içinde duracak ve okuduğu şeylere kendisini verecek. Yaptığı işe kendisini verecek.

Ben kimin huzurunda duruyorum? Allah'ın huzurunda duruyorum.

Kime secde ettim? Allah'a secde ettim.

Ne söylüyorum? Allah'a hamd ediyorum, şükrediyorum, sübhânallah diyorum.

Kendisini yaptığı işe verecek. Aklı başka yerde olmayacak. Abdesti güzel almıyor. Huzur ve rahata ermeden, huşuya kavuşmadan namaza duruyor. Aklı alışverişte, problemlerinde, yapacağı işlerde oluyor. O zaman namazı şaşırıyor, rekâtı şaşırıyor. İkide miydi; üçte miydi, beşte miydi, bilemiyor. Farzı mı kıldı, sünneti mi bilemiyor. İhtiyar değil, yaşlı değil ama aklı başka yerde. Onun için insan önce abdest almaktan başlayıp bunlara dikkat etmesi gerekiyor.

Pekiye, bütün bunlara rağmen tam hatırlayamazsa!

Kuvvetli kanaati ne ise ona göre hareket edecek. Bir de iki secde, “sehiv secdesi” yapacak, bitirecek. Şeytana da yüz vermeyecek. O vesvese vermek istedikçe; “Yalan söylüyorsun!” diyecek. Onu başından def edecek.

g. İçtiğiniz Şeyi Süze Süze İçin!

Sayfanın üçüncü hadîs-i şerîfi.

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte su içme âdâbını öğretiyor:⁷

⁷ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.284, no:14436; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.115, no:6012; Abdürrezzak, *Musannef*, c.X, s.428, no:19594; İbn-i Ebî Hüseyin RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.295, no:41075; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.268, no:2176.

إِذَا شَرِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَمُصَّ مَصًّا وَلَا يَعْْبَ عَبًّا فَإِنَّ الْكُبَادَ مِنَ الْعَبِّ

(ص. وابن السنى وأبو نعيم فى الطب هب. عن ابن أبى حُتَيْنٍ مرسلاً)

RE. 51/3 (*İzâ şeribe ehadüküm fe'l-yemussa messan, ve lâ yeğubbu gabben feinne'l-kübâde mine'l-gabbi.*)

(*İzâ şeribe ehadüküm fe'l-yemussa messan*)
“Sizden biriniz herhangi bir şey, bir meşrubat içerken, süze süze içsin.”

Hangisi olursa olur; su da olur, ayran da olur, daha başka bir yazlık, kışlık içecek de olabilir-Haram olmayan her meşrubat olur. İki türlü içilebilir. Bir lıkr lıkr, güp güp içilir; bir de yavaş yavaş içilir. Nasıl içecek? Yavaş yavaş içecek.

Peygamber Efendimiz; “Sizden biriniz bir şey içerken süze süze içsin.” buyuruyor.

Dudaklarını, ağzını çok açmadan, güp güp yutmadan süze süze içsin, yavaş yavaş içsin. Öyle toplu toplu yutup gümbür gümbür içmesin. Çünkü ‘kübad hastalığı’ ekseriyetle, hızlı ve çok içmekten olur. Ağzını doldurup doldurup güp güp yuta yuta içmekle olur; süze süze içmemekten olur.

“—Bu ‘kübad hastalığı’ nedir?” diye aşağıda izahat var: “Terli iken içmekten ciğerde meydana gelen hastalığa denilir.”

Hakikaten, insan, soğuk bir şeyi, terli iken bu tarzda içince çeşitli hastalıklar oluşuyor.

Ben hatırlıyorum; şampiyon birisi, abime söylemişti. Türkiye şampiyonluğunu kazanmış, spor yapan, kuvvetli bir insan. “Terli iken içtiğim soğuk meşrubat beni mahvetti.” demiş. Vereme kadar gitmiş ve sporu bırakmış. Vereme kadar gitmiş, ölümden dönmüş. Onun için bizde su içmenin âdâbı oturarak içmektir. Ayakta içmek mekruhtur. Zemzem hariç oturarak içeceksin, yavaş yavaş içeceksin, süze süze içeceksin, güp güp yutmayacaksın.

h. Su Kabının İçine Üflemeyin!

Peş peşe iki hadîs-i şerîf var:

Dördüncü hadîs-i şerîf, yine içmekle ilgili:⁸

إِذَا شَرِبَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَتَنَفَّسُ فِي الْإِنَاءِ وَإِذَا أَتَى
الْخَلَاءَ فَلَا يَمَسُّ ذَكَرَهُ بِيَمِينِهِ وَلَا يَتَمَسَّحُ

بِيَمِينِهِ

(خ.ت. عن أبي قتادة)

RE. 51/4 (*İzâ şeribe ehadüküm, felâ yeteneffes fî'l-inâi, ve izâ eta'l-halâe felâ yemesse zekerehû bi-yemînihî, ve lâ yetemessah biyemînihî.*)

(*İzâ şeribe ehadüküm, felâ yeteneffes fî'l-inâi*)

⁸ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.265, no:149; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.296, no:22587; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.43, no:78; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.V, s.406, no:180; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.155; Ebû Katâde RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.294, no:41072; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.268, no:2174.

“Sizden biriniz bir meşrubat içerken içtiği kabın içine solumasın, hohlamasın.”

Meselâ bardakla bir şey içiyor; nefes alacağı zaman bardağı ağızından çekecek, nefesi öyle alıp verecek. Hohladı mı bardağın rengi değişiyor, içi buğulanıyor. Kabın içine nefes teneffüs etmek yok. İçecek. teneffüs edeceği zaman kabı ağızından uzaklaştıracak. Kabın içine teneffüs etmeyecek.

Ne kadar güzel?

Niye? Sebebini söylemiyor ama biliyoruz ki birçok mikrop nefesle intikal edebilir. İşte onu ayırıyor. Efendimiz SAS böyle tavsiye buyurmuş.

Devamında buyuruyor ki:

(Ve izâ eta'l-halâe felâ yemesse zekerehû bi-yemînihî)”Sizden biriniz tuvalete, ihtiyacını görmeye gittiği zaman sağ eliyle tenasül uzvunu, idrar uzvunu tutmasın, *(ve lâ yetemessah bi-yemînihî)* ve sağ eliyle taharetlenmesin!”

Bu büyük abdest, küçük abdest herkesin başında. Avrupalı'nın da başında, Doğulu'nun da, Batılı'nın da başında. Yemek yiyen canlıların olağan durumu. Bir kısmı idrar olarak çıkıyor, bir kısmı gaita olarak, büyük abdest olarak çıkıyor. Her gün insanların başına gelen bir olay. Temizlenmek lazım. İslâm'a göre bunların ikisi de pistir; bunlardan temizlenmek lazımdır.

Medeni sandığımız Avrupa temizlenmiyor. Muhterem Kardeşlerim!

Sosyetik bir kadın, bizim bir doçent arkadaşına söylemiş: “—Biz tuvalette su kullanmayız.”

“–Ne yaparsınız?”

“–Biz sık sık külot değiştiririz” demiş.

Yazıklar olsun! Demek ki temizlemiyor. Donu kirlenince, donu değiştiriyor. Yahu temizlemediği zaman insan pis kokar. O koyu koyu parfümler ondan demek ki. “Öbürünün kokusu duyulmasın.” diye parfüme kuvvet gidiyor.

Olmaz! Tertemiz yıkayacak, temizlenecek. Bizim dinimiz hem küçük abdestten korunmayı hem büyük abdestten korunmayı, sakınmayı kuvvetle tavsiye etmiştir. Onun için bu hususta çok dikkatli olun!

Ayakta idrar yapmak hadîs-i şerîflerle yasaktır. Yukarıdan şar şar döktüğü zaman ayakları, dizlerine kadar berbat olur, mahvolur. Öyle namaz olmaz! Yani o giyimle, o pantolonla namaz olmaz!

Ne yapacak? Sıçramaması için dikkat edecek. Çömelecek, tedbir alacak. Bu pis bir şey; idrar pis. Sonra bunun sonunun tamamen alındığına dikkat edecek. Sonunun alınması için tedbir alacak. İdrarını yapıyor; tamam mı tamam. Çekiyor pantolonunu, vuruyor kapıyı, dışarıya çıkıyor. Üç adım attı mı, idrarın borularda kalan öteki kısmı iç çamaşırına gidiyor. Mesela řu kadarı ıslanmış.

“–Kurur hocam, ziyanı yok.” Olmaz ki! Pis oluyor.

Ne yapacak? Sonunun gelmesine dikkat edecek. Bir şey bırakmayacak.

Namaz da olmaz. Çünkü namazda bir insanın elbisesinin ve vücudunun temiz olması şartı var:

وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ

(المدثر:٤)

(*Ve siyâbeke fetahhir*) [Elbiseni tertemiz tut!] (Müddessir, 74/4) diye emir olduğundan, elbisesinin de temiz olması şartı var.

Namaz kıldığı yerin de temiz olması şartı var. İslâm, temizlik dini. Onun için ne üstüne sıçratacak, ne külotuna bulaştıracak, ne damlatacak, ne de sağ elini kullanacak.

Sağ el, mübarek bir el. Sağ el, güzel işlerde kullanılacak, sol el de öteki işlerde kullanılacak. Tuvalette temizleme işlemini, yıkanmayı, kurulanmayı yaparken, sol elin kullanılması lazım; ayırım orada oluyor. Tertemiz olacak.

Bazıları tuvalet tipi konusunu taassup meselesi, milliyetçilik meselesi yapmış:

“—Alaturka tuvalet bizimdir, alafranga tuvalet karşı tarafın.” diyor. Binaen aleyh alafranga bile olsa alaturkaya çeviriyor. Alafranga klozetin üstüne teşkilat yapıyor; oraya kadar dolduruyor, onu alaturkalaştırıyor. Bazıları bu hususta bayağı dikkatli, gayretli. Ben bu işi yanlış görüyorum.

Eski çağlarda durum başka türlüydü. Dedelerimiz bu işi güzel halletmişler. Mesela eski camilerde tuvalet öyle güzel ki, hiç sıçrama ihtimali olmayan şekilde tasarlanmış. Ama şimdi tuvaletlere konulan taşların şeklinden dolayı büyük abdest ve küçük abdest yapılırken çok sıçramalar oluyor.

O bakımdan nasıl olsa olur.

Bazı ihtiyar insanların dizleri bükülemiyor; alaturka da olur, alafranga da olur. Alafranga denilen şekilde, klozet kapaklı tipte, etrafa sıçrama daha az oluyor. Yıkama daha kolay oluyor. Yakın bir şeyde çekişme ve çatışma içine girmeye lüzum yok; mühim olan temizliği sağlamak. Sıçramamasını sağlamak; temizlemeyi ve korumayı sağlamak.

Kabir azabının ekseriyetle, “idrardan sakınmaktan” dolayı olduğuna dair hadîs-i şerîfler vardır. Önemsemez, önemsemediği için dikkat etmez, dikkat etmediği için de cezalı duruma düşebilir. Kabirde, idrarından dolayı azap görüyor.

Müslüman kabre konuluyor, müslüman olmasına rağmen kabirde azap görüyor. Çünkü idrarına dikkat etmedi.

Çok dikkat edeceksin! Gayet dikkatli olacaksın!

Bir de soruyorlar; kitaplarımızda yazılmış, kâğıtla taharetlenme mekruhtur. Doğru; kağıt, ilim irfan malzemesidir. Defter yapılıyor, kitap basılıyor. Ama bu devirde artık özel olarak, onun için yapılmış, başka işte kullanılmayan tipte kâğıtlar var.

Bez gibi. Bezden daha iyi.

Neden daha iyi? Bezle kuruluyorsun, kuruluyorsun; daha sonra ıslaklık olan yerde mikrop üüyor. Ama kağıtta bir defa kuruladığın zaman atıyorsun. O zaman mikrop üreme olmuyor.

Mendiller de öyle. Eskiden bez mendillerimiz vardı, cebimizde dururdu, evde yıkanırdu. Şimdi kâğıt mendil var; siliyorsun, atıyorsun. İyi oluyor. Bunları mâkul düşünmek lazım, temizliği esas almak lazım, lüzumsuz inatlara düşmemek lazım. Dinimiz ana hedefleri gösteriyor; o ana hedeflere uygun hareket etmeye çalışmak lazım.

i. Köpeğin İçtiği Kabı Yedi Defa Yıkayın!

Birçok sahih kaynakta, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِذَا شَرِبَ الْكَلْبُ فِي إِنَاءٍ أَحَدِكُمْ فَلْيَغْسِلْهُ سَبْعَ

مَرَّاتٍ

(مالك ق. ن. ه. عن أبي هريرة)

RE. 51/5 (*İzâ şeribe'l-kelbü fî inâi ehadiküm,*

⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.298, no:167; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.120, no:419; Neseî, *Sünen*, c.I, s.115, no:63; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.438, no:358; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.460, no:993; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.240, no:1076; Mâlik, *Muvatta'*, c.II, s.45, no:89; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.371, no:26520; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.271, no:2179.

felyağsilhü seb'a merrât.)

(İzâ şeribe'l-kehbü fî inâi ehadiküm) “Köpek sizden birinizin çanağından, kabından, kâsesinden bir şey içti mi, *(felyağsilhü seb'a merrât)* o kabı yedi defa yıkayın.”

Bir defa değil, iki defa değil, “Yedi defa yıkayın.” diyor, Peygamber Efendimiz.

Köpeğe karşı gösterilen bu hassasiyetin ne kadar önemli olduğunu bu devirde çok iyi anlıyoruz. Hakikaten köpeğin kuduz mikrobu ve daha başka birtakım parazitler taşıdığı, şu anda doktorlar tarafından biliniyor. Kuduz da zor bir hastalık! O bakımdan köpek beslemek tavsiye edilmemiş; Peygamber Efendimiz yasaklamış.

“—Yâ Rasûllallah! Sürülerimiz var, kurt gelir; köpek, bekçilik yapıyor. Evimiz var, bekçi olması gerekiyor.” demişler.

“—Pekâlâ, böyle zaruri ihtiyacı olanlar beslesin, ötekiler mümkün olduğu kadar beslemesin.” tarzında tavsiye buyurmuş.

Çünkü kudurabiliyor ve oradan hastalık bulaşabiliyor.

Bazı hayvanların hastalık yapmasından dolayı dinimizde müslümanlar asırlar öncesinden ikaz edilmiş. El-hamdü lillâh! Domuz etinin durumu böyle; domuzun da, köpeğin de böyle durumları var. O bakımdan uyarılmış, el-hamdü lillâh

j. İçeceğinizi Üç Nefeste İçin!

Altıncı hadîs-i şerîf yine içmekle ilgili geldi. Hz. Âişe Validemizden, içmenin âdâbıyla ilgili

bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِذَا شَرِبْتُمْ فَاشْرَبُوا بِثَلَاثَةِ أَنْفَاسٍ فَالأُولَى شُكْرٌ
لِشْرَابِهِ وَالثَّانِيَّةُ شِفَاءٌ فِي جَوْفِهِ وَالثَّلَاثَةُ مَطْرَدَةٌ
لِلشَّيْطَانِ فَإِذَا شَرِبْتُمْ فَمُصُّوهُ مَصًّا فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ
يَجْرِيَ مَجْرَاهُ وَإِنَّهُ أَهْنَأُ وَأَمْرَأُ

(الحكيم عن عائشة)

RE. 51/6 (*İzâ şeribtüm fe'şrebû bi-selâseti enfâsin, fe'l-ûlâşükrun li-şerâbihî ve's-saniyetü şifâün fî cevfihi ve's-sâlisetü matradetun li'ş-şeytâni feizâ şeribtüm femassûhü massen feinnehû ecderu en yecriye mecrâhu, ve innehû ehneü ve emreü.*)

(*İzâ şeribtüm*) “Bir meşrubat, içecek içtiğiniz zaman, (*fe'şrebû biselâsi enfâsin*) üç bölerek için; üç nefeste, üç defada için! (*Feûlâ şükrun li-şerâbihî*) “Bu içme, şükür mânasını taşır.”

Üç bölüyorsun: İlk içiş, o meşrubat için bir Allah'a şükür mânasını taşır. (*Ve's-sâniyetü şifâün fî cevfihi*) “İkinci içiş içenin içine şifa olur.” Birinci şükür, ikinci şifa... (*Ve's-sâlisetü matradetün li'ş-şeytân*) “Üçüncüsü de şeytanı def eder, şeytanı def edici olur.”

(*Feizâ şeribtüm femassûhu massen*) “İçerken süzerek için.”

¹⁰ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III,s.112; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.290, no:41048; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.273, no:2183.

Az önce de geçmişti hani; “Süzerek için, güp güp içmeyin! Süze süze, yavaş yavaş için. (*Feinnehû ecderu en yecriye mecrâhü*) Çünkü böyle içiş, yerine gitmesi için çok uygundur. (*Ve ehneü ve emreü*) “Böyle yavaş yavaş içmek çok afiyetlidir ve sıhhate uygundur.” Sıhhat, afiyet ve lezzet bakımından da yavaş yavaş içmek daha uygundur.

Birileri galiba Amerika’da bizim Türklere kola ikram etmiş. Onlar da lıkır lıkır içmişler.

“—Biz kolayı böyle içmiyoruz.” demişler. “—Ya nasıl içiyorsunuz?”

“—Birer yudum, birer yudum... Yavaş yavaş.”

Biz güp güp içiyoruz. Zaten asitli bir şey, mideyi deler. Bir daha ver, bir daha içiyor; sıhhate zararlı. Yavaş yavaş içmek ve tadını çıkarmak bakımından böyle tavsiye edilmiş.

k. İçki İçenin Cezası

Bu da sarhoşlar hakkında bir hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfde şöyle buyuruyor:¹¹

إِذَا شَرِبُوا الْخَمْرَ فَاجْلِدُوهُمْ ثُمَّ إِنِ شَرِبُوهَا
فَاجْلِدُوهُمْ ثُمَّ إِنِ شَرِبُوهَا فَاقْتُلُوهُمْ

¹¹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.63, no:3886; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.479, no:2563; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.95, no:16905; Beyhakî, *Sünenü'lKübâ*, c.VIII, s.313, no:17278; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.V, s.97; Hz. Muaviye RA’dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.V, s.355, no:13212; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.III, s.273, no:2185.

RE. 51/7 (*İzâ şeribü'l-hamre, fe'clidûhüm; sümme in şeribûhâ,*

fe'clidûhüm; sümme in şeribûhâ, fa'ktülûhüm.)

(*İzâ şeribü'l-hamre*) “Bu ayyaşlar, sarhoşlar, içkiyi içtiler mi, (*fe'clidûhüm*) onlara meydan dayağı çekin!”

Meydan dayağı, gelişigüzel, herkesin çullanıp yapacağı iş değil. Bağlanacak; kamçı veya sopa alınacak, çat çat belli ölçüde kaldıracak; hızla vurmak yok, yavaş vurmak yok. Standart ölçüler içinde, sopa cezası ile vurulacak.

(*Sümme in şeribûhâ, fe'clidûhüm*) “Bir daha içerse, yine değnekle dövülme cezası uygulayın! (*Sümme in şeribûhâ, fa'ktülûhüm*) Ondan sonra yine içer de bırakmazsa, o zaman onu öldürün.” buyurmuş.

İçkiden vazgeçirmek için bu değnek cezası var. İsrar ederse o zaman Peygamber SAS böyle buyurmuş.

I. Namazında Tereddüt Eden Kimse

Şimdi de namazda şaşırmanın durumu ile ilgili hadîs-i şerîf: Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî ve İbn-i Mâce Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

¹² Müslim, *Sahîh*, c.III, s.204, no:888; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.III, s.211, no:866; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.64, no:1200; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.485, no:1221; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.83, no:11799; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.331, no:3619; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.371, no:20; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ فَلَمْ يَدْرِ كَمْ صَلَّى ثَلَاثًا
أَمْ أَرْبَعًا فَلْيَطْرَحِ الشَّكَّ وَلْيَبْنِ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ ثُمَّ
يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ فَإِنْ كَانَ صَلَّى خَمْسًا
شَفَعْنَ لَهُ صَلَاتَهُ وَإِنْ كَانَ صَلَّى إِيْتِمَامًا لِأَرْبَعٍ كَانَتْ
تَرْغِيمًا لِلشَّيْطَانِ

(حم.م.د.ن.ه. عن أبي سعيد)

RE. 51/8 (*İzâ şekke ehadüküm fî salâtihi, felem yedriküm sallâ selâsen, em erbaan, felyatrahi's-şekke, velyebni alâ me'steykane, sümme liyescüd secdeteyni kable en yüsellime; fein kâne sallâ hamsen, şefa'ne lehû salâtehû; ve in kâne sallâ itmâmen li erbain. kânetâ terğîmen li's-şeytân.*)

(*İzâ şekke ehadüküm fî salâtihi, felem yedriküm sallâ selâsen, em erbaan*) “Sizden biriniz, namazını üç veya dört rekât kıldığında tereddüt eder, şüpheye düşerse, (*felyatrahi's-şekke*) şüpheyi atsın. (*Velyebni alâ me'steykane*) Kuvvetli kanaati neyse ona binaen namazı tamamlasın! (*Sümme liyescüd secdeteyni kable en yüsellime*) Sonra selâm vermeden evvel iki secde ile secde etsin; sehiv secdesi yapsın!”

Sehiv secdesinin nasıl yapılacağına dair, mezheplerde çeşitli görüşler vardır.

(*Fein kâne sallâ hamsen, şefa'ne lehû salâtehû*)
“Sonra eğer beş rekât kılmışsa melekler onun namazını altıya tamamlarlar. Yani eksik kalmaz. (*Ve in kâne sallâ itmâmen li erbain*)
Tamam kılmışsa, dörde tamamlamışsa, (*kânetâ terğîmen li'ş-şeytân*) bu da şeytanın burnunu yere sürmesi olur.”

Mü'min aldanmamış oldu, şeytan muradına eremedi. Şeytan kahrolur, burnu yerde sürter. Ama beş kılmışsa yanlış bile olmuşsa, “Melekler onu altıya tamamlarlar.” diyor.

Bu hadîs-i şerîflerden aldığımız ders şudur:

Vesveseye mahal bırakmayacak, şeytana (*keze-bte*) “Yalan söylüyorsun!” diyecek, tereddüde meydan vermeyecek. Onu reddedecek ve genel kuvvetli kanaatine göre hareket edecek. İki defa da secde edecek; gönlüne yük yapmayacak.

m. Ölümün Koç Şeklinde Kesilmesi

Sonuncu hadîs-i şerîf, dokuzuncu. Onu da okuyalım. Bu hadîs-i şerîf Buhârî'de ve diğer kaynaklarda Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş. Sayfanın onuncu hadîs-i şerîfi. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

¹³ Buhârî, *Sahîh*, c.XX, s.216, no:6066; Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.1, no:5089; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.120, no:6022; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.515, no:7474; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.434, no:5585; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.125, no:124; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.79, no:280; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.21; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XLV, s.324; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.183; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

إِذَا صَارَ أَهْلُ الْجَنَّةِ إِلَى الْجَنَّةِ وَأَهْلُ النَّارِ إِلَى
 النَّارِ جِيءَ بِالْمَوْتِ حَتَّى يُجْعَلَ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ
 ثُمَّ يُذْبَحُ ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ لَا
 مَوْتَ يَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ لَا مَوْتَ فَيَزِدَادُ أَهْلُ
 الْجَنَّةِ فَرَحًا إِلَى فَرَحِهِمْ وَيَزِدَادُ أَهْلُ النَّارِ حُزْنًا
 إِلَى حُزْنِهِمْ

(حم. ق. عن ابن عمر)

RE. 51/9 (*İzâ sâre ehlü'l-cenneti ile'l-cenneti, ve ehlü'n-nâri ile'nnâri, cîe bi'l-mevti hattâ yuc'ale beyne'l-cenneti ve'n-nâri, sümme yüzbehu, sümme yünâdî munâdin: Yâ ehle'l-cenneti hulûdün lâ mevte; yâ ehle'n-nâr, hulûdün lâ mevte; feyezdâdü ehlü'l-cenneti ilâ'l-ferahan, ve yezdâdu ehlu'n-nâri huznen ilâ huznihim.*)

(*İzâ sâre ehlü'l-cenneti ile'l-cenneti*) “Cennet ehli, cennetlikler, cennete varıp gittikleri zaman; (*ve ehlü'n-nâri ile'n-nâri*) cehennem ehli de cehenneme tıkıldı, atıldı; onlar da oraya girdi. Bitti bu iş... (*Cîe bi'l-mevti*) Ölüm ortaya getirilir. (*Hattâ yuc'al beyne'l-cenneti ve'n-nâr*) Cennetle cehennemin tam orta yerine kadar getirilir. (*Sümme yüzbehu*) Sonra boğazlanır, kesilir. Kara bir koç gibi orada kurban edilir.”

Sembolik bir şey ama cennet ile cehennemin

arasında ölüm denilen olayın kafası kesilir. (*Sümme yünâdî münâdin*) “Sonra bir münâdî, seslenici seslenir:

(*Yâ ehle’l-cenneti*) “Ey cennetlikler! (*Hulûdün*) Siz cennette ebedî kalacaksınız. (*Lâ mevte*) Orada ölüm yok. Bakın, ölümü kestik. Cennette ölmek yok. Ebedî kalacaksınız.” der, münâdî.

(*Ve yâ ehle’n-nâr*) “Ey cehennemlikler! (*Hulûdün lâ mevte*) Bakın burada ölümü kestik. Siz o cehennem azabının içinde ebedî kalacaksınız. Ölmek yok; artık ölüm olayı yok.”

Cennet ve cehennem arasında ölüm kesiliyor, yok ediliyor. Cehennemdekiler ölseler, gördükleri azaptan kurtulacaklardı ama ölmek yok. (*Lâ yuktâ aleyhim*) “Ölmek yok ki kurtulsunlar.” Allah onlara ölmeden o azabı devamlı çecktirecek.

(*Feyzdâdü ehli’l-cenneti ferahâ*) “Cennet ehlinin sevinçlerine sevinç katılacak, çok ferahlanacaklar.”

“—Ah ölüm yokmuş artık, el-hamdü lillâh! Burada ebedî kalacakmışız.” diye sevinecekler.

(*Ve lâ yezdâdü ehli’n-nâri huznen*) “Cehennem ehlinin de gam ve dertlerine dert eklenecek. Hüzünlerine hüzün eklenecek. ‘Eyvah! Ölmek de yok. Bu azabı sonsuz bir şekilde, ebedî çekeceğiz.’ diye üzülecekler.”

Tabi bu arada şunu hatırlatmam lazım. Başka hadîs-i şerîflerden bildiğimiz bir hususu da anlatmamız gerekiyor. Bazı müslümanlar, günahından dolayı cehenneme girecek.

Müslüman, mü'min, *Lâ ilâhe illa'llah* diyen insan ama cehenneme girecek.

Neden?

İşlemiş olduğu kusur ve günahlarından dolayı cehenneme girecek, cezasını çekecek. Sonra onlar da cennete alınacak. Ölümün

yok edilmesi olayı, onlar cennete alındıktan sonra olacak. O hususta hadîs-i şerîfler var.

Cehennemlikler onlara;

“—*Lâ ilâhe illa'llah* demeniz size yaramadı; bir faydası yok. İşte siz de o Lât'a Uzzâ'ya, puta tapanlar gibi, bizim gibi cehennemde yanılırsunuz.” diyeceklermiş.

Allah-u Teâlâ Hazretleri onları, cayır cayır yanmış ve kömür gibi olmuşken hayat nehrine atacaktıymış, Orada, otların bittiği gibi yeniden bitecek, canlanacaklarmış. Bu kapkara kömür haline gelmiş olan yananlar, orada tekrar canlanacaklarmış. Ve o hayat nehrinde yıkandıktan, canlandıktan sonra cennete dâhil edileceklermiş.

Cennet ehli orada, cehennemde azap görüp sonradan geldikleri için bunlara “cehennemîler, cehennemlikler; yani cehennemden gelmeler” diyeceklermiş. “Sonradan gelmeler, göçmenler” diye onlara isim vereceklermiş. Tabi onlar da bundan üzüleceklermiş. Cehennemlik olduklarının böyle yüzlerine vurulması, söylenmesi onlara üzüntü olacaktıymış. Onun üzerine o isim de kaldırılacaktıymış; artık o isimle de anılmayacaklarmış. Onlar da ehli cennet

olacaklar. İşte bundan sonra, artık kâfirler cehennemde ebedi kalacaklar:

هُم فِيهَا خَالِدُونَ

(البقرة: ٣٩)

(*Hüm fîhâ hâlidûn*) [Onlar orada, cehennemde ebedî olarak kalacaklar.] (Bakara, 2/39) deniliyor, âyet-i kerîmelerde... Mü'minler de cennette ebedî kalacaklar.

Allah CC, bizleri cehennemde hiç yanmadan, hiç azaba dûçâr olmadan, hiç o korkunç elemlere, kederlere, üzüntülere uğramadan, doğrudan doğruya cennete gitmeyi nasib eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
07. 03. 1993 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ